

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
UDOMITELJSTVU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, lipanj 2012.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1., a u vezi s člankom 58. stavcima 1. i 2., člankom 63. te člankom 64. stavkom 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Važeći Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 90/2011) stupio je na snagu 10. kolovoza 2011. godine. Zakonom su uređeni uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom.

Sustav socijalne skrbi definiran je Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 33/2012), kao temeljnim Zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi, prava i socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi i postupci za njihovo ostvarivanje, korisnici, sadržaj i način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi te druga pitanja od značenja za obavljanje te djelatnosti.

Udomiteljska skrb predstavlja zamjensku obiteljsku skrb djetetu ili odrasloj osobi koja svoje životne potrebe ne može ostvariti u vlastitoj obitelji. Zakonom o socijalnoj skrbi udomiteljstvo je definirano kao oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji.

Važeći Zakon o udomiteljstvu i njegove provedbene propise potrebno je uskladiti sa novim Zakonom o socijalnoj skrbi. Prema Zakonu o socijalnoj skrbi izmjenjena je nadležnost ustanova socijalne skrbi u postupku za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi, na način da će poslove koje su obavljali zavodi za socijalnu skrb prestankom navedenih ustanova obavljati centri za socijalnu skrb. Isto tako potrebno je uskladiti odredbe Zakona o udomiteljstvu koje se odnose na postupak ostvarivanja prava vezanih uz usluge izvaninstitucijske skrbi u udomiteljskoj obitelji, osnove na temelju koje se utvrđuje iznos udomiteljske naknade te druga pitanja vezana uz obavljanje udomiteljstva.

U okviru reforme sustava socijalne skrbi posebna pažnja posvećena je poticanju i razvijanju izvaninstitucionalnih usluga te unaprjeđenju udomiteljstva, a osobito smještaja djece u udomiteljsku obitelj. U narednom razdoblju potrebno je razvijati udomiteljstvo u područjima Republike Hrvatske u kojima nije dovoljno razvijeno.

Iako treba težiti višem obrazovnom standardu budućih udomitelja, a sukladno rezultatima istraživanja (Modeli udomiteljstva u Europi, Maja Laklija 2011.), od 12 europskih zemalja samo jedna zemlja propisuje određeni završeni stupanj stručne spreme dok u drugim zemljama ne postoje propisani uvjeti vezano uz obrazovni status udomitelja već se od udomitelja zahtjeva da posjeduju specifična znanja i vještine potrebne za skrb o djetetu. Isto tako, praksa u Republici Hrvatskoj pokazuje da završeno srednjoškolsko obrazovanje ne jamči uvijek bolju skrb o korisniku, već druge karakteristike udomitelja. U navedenom cilju smanjuje se uvjet stupnja obrazovanja sa srednjoškolskog na osnovnoškolsko obrazovanje.

Tijekom primjene Zakona o udomiteljstvu uočeni su problemi koji se prvenstveno odnose na složenost postupka ostvarivanja prava za davanje dozvole za obavljanje udomiteljstva. Stoga je postupak bitno pojednostavljen, a posebice kod srodničkog udomiteljstva kod kojeg se uvodi ubrzani postupak za davanje dozvole za udomiteljstvo. Stoga će jednostavniji postupak omogućiti centru za socijalnu skrb efikasnije djelovanje, kao i kvalitetniju skrb o korisnicima, a osobito djeci kojoj se prema Zakonu o socijalnoj skrbi u pravilu treba priznati pravo na smještaj u udomiteljsku obitelj.

Kako bi se u najboljem interesu mlađih punoljetnih osoba koje se nakon završenog školovanja ne mogu zaposliti osigurala daljnja skrb u udomiteljskoj obitelji, predloženim izmjenama produžuje se smještaj u udomiteljsku obitelj i godinu dana nakon završetka školovanja u slučaju kada se korisnik ne može zaposliti.

Predloženim Zakonom mijenjaju se odredbe o korisnicima usluga skrbi kod tradicionalnog i specijaliziranog udomiteljstva s ciljem da se pružanje specijaliziranih usluga skrbi odnosi na uži krug kategorija korisnika koji zbog svojih specifičnih potreba iziskuju posebna znanja i vještine udomitelja. Naime, temeljem praćenja provedbe Zakona ocijenjeno je da prema važećem zakonskom rješenju većina djece ispunjava uvjete za skrb u specijaliziranom udomiteljstvu, što nije opravdano.

Važećim Zakonom po prvi puta je uvedeno profesionalno udomiteljstvo za najzahtjevnije potrebe korisnika. Međutim, uvođenje profesionalizacije udomiteljstva zahtjeva cjelovito uređenje koje će osigurati primjenjiva rješenja te potaknuti zainteresirane pružatelje usluga u cilju razvoja ovog oblika udomiteljske skrbi. Ocjenjuje se da trenutno za ovu vrstu udomiteljstva nije moguće ispuniti odgovarajuće postupovne i financijske pretpostavke.

Predloženim izmjenama omogućava se da i u nesrodničkom udomiteljstvu, iz opravdanih razloga, dobna razlika između udomitelja i udomljenog djeteta može biti manja od propisane. Isto tako uvodi se gornja dobna granica za udomitelja koji skrbi o djetetu na način da udomitelj ne može biti osoba starija od 60 godina, osim kada se radi o srodničkoj obitelji. Također, zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje udomiteljstva ne može podnijeti osoba starija od 60 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva, kako bi se omogućila kvalitetnija skrb o korisnicima. U odnosu na broj korisnika udomiteljstva, omogućava se da udomitelj samac može skrbiti o najviše dvoje djece, a ne kao do sada samo u slučaju kada se radi o braći i sestrama.

S obzirom da je Zakonom o socijalnoj skrbi na jedinstven način uređeno pitanje mreže svih socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske, što uključuje i usluge udomiteljstva, Zakonom o udomiteljstvu nije potrebno uređivati pitanje mreže udomitelja te je predloženo da iste ne trebaju biti predmet ovoga zakona.

Predloženim izmjenama, uvažavajući novi ustroj centara za socijalnu skrb, organiziranje Vijeća udomljene djece i mladih pri centru za socijalnu skrb određuje se samo kao mogućnost, a ne kao obveza, iz razloga što se ocjenjuje da nema dovoljnog broja korisnika u svim područjima nadležnosti centra. Isto tako, centar za socijalnu skrb potiče organiziranje zajedničkih sastanaka odraslih korisnika udomiteljstva te se omogućava da se isti održavaju u suradnji s organizacijama civilnog društva i drugim pružateljima usluga.

Dodjeljivanje priznanja udomiteljima uređuje se na jasniji i kvalitetniji način te imajući u vidu da prema Zakonu o socijalnoj skrbi nema Nacionalnog socijalnog vijeća na čiji

prijedlog se priznanja dodjeljuju. Predloženim izmjenama uređuju se nagrade koje donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na prijedlog Odbora za donošenje odluke o dodjeli nagrade, a u cilju poticanja udomiteljstva dodatno se uvodi mogućnost dodjeljivanja priznanja od strane centara za socijalnu skrb udomiteljima za svakih deset godina pružanja usluga udomiteljstva.

Izmjenama Zakona dio kaznenih odredbi predloženo je brisati jer je ocijenjeno da iste po naravi i težini ne podliježu prekršajnoj odgovornosti, posebno i iz razloga što se dio navedenih odredbi odnosi na obveze udomitelja koje su sadržane u udomiteljskom ugovoru kao obveznopravnom odnosu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, obzirom da to zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Predlagatelj smatra nužnim donijeti Zakon po hitnom postupku radi prijeke potrebe unaprjeđenja sustava udomiteljstva i njegovog neometanog funkcionalnog djelovanja, stvaranjem bitno jednostavnijeg postupka za izdavanje dozvola za obavljanje udomiteljstva, kako bi se osiguralo efikasnije djelovanje i kvalitetnija skrb o korisnicima, osobito djeci.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDOMITELJSTVU

Članak 1.

U Zakonu o udomiteljstvu („Narodne novine“, broj 90/2011) u članku 1. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom uređuju ovlasti centara za socijalnu skrb u davanju, oduzimanju, te obnovi dozvole za obavljanje udomiteljstva i druge njihove ovlasti i obveze u obavljanju udomiteljstva, uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj za stjecanje dozvole za obavljanje udomiteljstva, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva, te druga pitanja povezana s udomiteljstvom ako nisu uređena zakonom kojim je uređena djelatnost socijalne skrbi.“

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 2.

U članku 2. točki 4. iza riječi: „završetka redovitog školovanja“ dodaju se riječi: „i najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti“, a riječi: „uputnice zavoda za socijalnu skrb u županiji (u daljnjem tekstu: Zavod)“ zamjenjuju se riječima: „rješenja centra za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: Centar)“.

U točki 7. riječi: „izdao uputnicu“ zamjenjuju se riječima: „donio rješenje“.

U točki 8. riječ: „uputnicom“ zamjenjuje se riječju: „rješenjem“.

U točki 9. briše se riječ: „(opskrbnina)“.

Članak 3.

U članku 8. riječ: „smještenih“ briše se.

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. riječ: „te“ briše se, a iza riječi: „zdravstveno stanje“ točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „te maloljetnoj trudnici, trudnici s jednim ili više djece do 7. godine života, maloljetnoj majci s djetetom ili maloljetnim roditeljima s djetetom ako se na taj način osnažuje njihovo roditeljstvo i ako nemaju obiteljsku potporu.“

Članak 5.

U članku 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Specijalizirani udomitelj pruža usluge skrbi iz stavka 1. ovoga članka korisnicima i to: djeci i mladeži s problemima u ponašanju koji su učestali, trajni i jačeg intenziteta; grubo zanemarivanoj i zlostavljanoj djeci; djeci s težim ili višestrukim teškoćama u razvoju; HIV pozitivnoj djeci i mladeži te roditeljima s djetetom za koje je procijenjeno da je njihov zajednički smještaj u specijaliziranu udomiteljsku obitelj u njihovom najboljem interesu.“

U stavku 3. iza riječi: „ovisnosti“ briše se zarez i riječi: „žrtve obiteljskog nasilja“.

Članak 6.

U članku 11. stavku 4. iza riječi: „mjesec dana“ dodaju se riječi: „u neprekidnom trajanju“.

Članak 7.

U članku 12. stavku 3. iza riječi: „tri mjeseca“ dodaju se riječi: „u neprekidnom trajanju“, a riječi: „srodnički ili profesionalni“ zamjenjuju se riječima: „ili srodnički“.

Članak 8.

U članku 13. točki 2. riječ: „i“ zamjenjuje se točkom, a točka 3. briše se.

Članak 9.

Iza članka 15. Podnaslov: „3. Profesionalno udomiteljstvo“ i članak 16. brišu se.

Članak 10.

Naziv Glave IV. mijenja se i glasi: „UVJETI ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA“, a podnaslov: „Mreža udomitelja“ iznad članka 17. i članak 17. brišu se.

Članak 11.

U članku 18. stavku 1. podstavku 5. iza riječi „zdravstvenu sposobnost,“ dodaju se riječi : “koju dokazuje potvrdom izabranog doktora opće/obiteljske medicine,“.

U podstavku 6. riječi: “srednjoškolsko strukovno“ zamjenjuju se riječima: „osnovnoškolsko“.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi: „Odrasli članovi udomiteljske obitelji moraju imati zdravstvenu sposobnost koju dokazuju potvrdom izabranog liječnika opće/obiteljske medicine.“

Članak 12.

Članak 19. stavak 1. podstavak 3. mijenja se i glasi:

„- u kojoj je udomitelj ili drugi član obitelji osoba društveno neprihvatljivog ponašanja (koja je u zadnje 3 godine prije podnošenja zahtjeva za obavljanje udomiteljstva pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv časti i ugleda, protiv spolne slobode, kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, prema kojoj je izrečena prekršajnoppravna sankcija za nasilje u obitelji, te protiv koje se vodi kazneni ili prekršajni postupak za ova djela),“

Članak 13.

U članku 20. stavku 1. riječi: „kod srodničkog udomiteljstva gdje razlika može biti manja,“ i riječi „ili odrasle osobe“, brišu se.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„(3) Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje udomiteljstva ne može podnijeti osoba starija od 60 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva.

(4) Odredba iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na udomitelje koji podnose zahtjev za obnavljanje dozvole za obavljanje udomiteljstva.

(5) Udomitelju koji je navršio 65 godina ne može se odobriti smještaj novih korisnika, osim kod srodničkog udomiteljstva.“.

Članak 14.

Članak 21. mijenja se i glasi:

„Stambene, socijalne i druge uvjete za obavljanje udomiteljstva; sadržaj i način vođenja evidencija i registara propisanih ovim Zakonom te sadržaj, način i trajanje osposobljavanja i edukacija propisanih ovim Zakonom, kao i druga pitanja za koja je to određeno ovim Zakonom propisuju se jednim ili više pravilnikom koje donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministar).“.

Članak 15.

Članak 22. mijenja se i glasi:

„(1) Osposobljavanje je obvezno za sve udomitelje prije izdavanja dozvole i prijema na smještaj prvog korisnika, osim kod srodničkog udomiteljstva kod kojeg je udomitelj dužan odazvati se na osposobljavanje u roku koji odredi Centar, a tijekom obavljanja udomiteljstva obvezne su edukacije udomitelja.

(2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka obvezno je i za bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji u trajanju od polovice vremena utvrđenog člankom 51. stavkom 2. podstavkom 2. ovoga Zakona.“.

Članak 16.

Naslov iznad članka 23. i članak 23. brišu se.

Članak 17.

Naslov iznad članka 24. mijenja se i glasi: „2. BROJ I VRSTE KORISNIKA UDOMITELJSTVA“.

Članak 18.

U članku 25. stavak 4. mijenja se i glasi:

“(4) Ako je udomitelj samac, može skrbiti o najviše dvoje djece odnosno o jednom djetetu s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju kod kojeg je utvrđena takva razina funkcioniranja koja zahtijeva veću stručnu potporu.“.

Stavak 6. briše se.

Članak 19.

U članku 26. stavku 3. iza riječi: „dosmrtnom uzdržavanju“ zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: „ili su smješteni u udomiteljsku obitelj po nekoj drugoj osnovi“ brišu se.

U stavku 4. ispred riječi „invaliditetom“ dodaje se riječ: „težim“.

Članak 20.

U članku 28. stavku 2. riječi: „iz članka 27. stavka 4. ovoga Zakona,“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. ovoga članka,“.

U stavku 3. riječi: „te minimalne standarde za obavljanje udomiteljstva,“ brišu se.

Članak 21.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„(1) Tim za udomiteljstvo Centra udomitelja nakon davanja stručne ocjene iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona određuje udomitelju, njegovom bračnom/izvanbračnom drugu ili drugom odraslom članu udomiteljske obitelji obvezu osposobljavanja.

(2) Nakon uspješno završenog osposobljavanja iz stavka 1. ovoga članka u roku od osam dana Centar udomitelja donosi rješenje o davanju dozvole za obavljanje udomiteljstva kojim utvrđuje broj i vrstu korisnika te vrstu ili vrste udomiteljstva, osobi iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona kao udomitelju i njegovoj obitelji.

(3) Centar daje udomitelju dozvolu za rad na vrijeme od pet godina za obavljanje određene vrste udomiteljstva te ga po službenoj dužnosti upisuje u registar udomitelja.

(4) Iznimno, ako tijekom osposobljavanja Tim za udomiteljstvo procijeni da osoba ni uz osposobljavanje nema sposobnosti za pružanje udomiteljske skrbi i obavljanje udomiteljstva, Centar će rješenjem odbiti zahtjev za davanje dozvole za obavljanje udomiteljstva.“.

Članak 22.

Iza članka 29. dodaje se članak 29 a. koji glasi:

„(1) Srodniku djeteta Centar na čijem području mjesne nadležnosti srodnička udomiteljska obitelj ima prebivalište, donosi rješenje o davanju dozvole za obavljanje udomiteljstva na temelju pisanog i obrazloženog mišljenja Centra na čijem području mjesne nadležnosti ima prebivalište dijete, ako je takva vrsta udomiteljstva u najboljem interesu djeteta.

(2) Nakon donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka udomitelj, njegov bračni/izvanbračni drug ili drugi odrasli član udomiteljske obitelji dužan je završiti obvezno osposobljavanje u roku koji odredi Centar.“.

Članak 23.

Naslov iznad članka 31. i članak 31. brišu se.

Članak 24.

U naslovu ispred članka 32. brojka: „4.“ mijenja se u brojku: „3“.

U članku 32. stavku 1. podstavku 1. riječi: „ako udomitelj nema na smještaju nijednog korisnika“ brišu se, a ispred riječi „nije“ dodaju se riječi: „ako udomitelj“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Centar udomitelja može donijeti privremeno rješenje za obavljanje udomiteljstva odraslom članu udomiteljske obitelji umrlog udomitelja iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka na njegov zahtjev kojim se uređuju njegova prava i obveze za obavljanje udomiteljstva do donošenja rješenja o davanju dozvole za obavljanje udomiteljstva.“.

Članak 25.

U članku 33. stavku 1. riječi: „i udomiteljskih obitelji“ brišu se.

U stavku 2. podstavak 1. riječi: „pravomoćnošću“ zamjenjuju se riječima: „kada to rješenje postane izvršno“.

Članak 26.

U članku 34. stavku 1. riječi: „po pravomoćnosti dozvole (licence)“ zamjenjuju se riječima „nakon što postane izvršna dozvola“, a riječi „putem uputnice“ zamjenjuju se riječima: „temeljem rješenja“.

U stavku 2. podstavku 5. riječi „putem uputnica“ brišu se.

Članak 27.

U članku 36. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Osnovica na temelju koje se utvrđuje iznos udomiteljske naknade jednaka je osnovici na temelju koje se utvrđuje iznos pomoći za uzdržavanje.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Visina udomiteljske naknade ovisno o posebnim uslugama udomitelja pruženim korisniku, određuje se u većem iznosu od iznosa udomiteljske naknade, u skladu s odlukom iz stavka 5. ovoga članka.“.

Članak 28.

U članku 37. stavku 1. riječ „uputnici“ zamjenjuje se riječju: „rješenju“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Udomiteljsku naknadu Centar korisnika utvrđuje rješenjem o smještaju.“.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Udomiteljska naknada ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.

(5) Udomiteljsku naknadu korisnika povremenoga udomiteljstva koji je na stalnom smještaju u domu socijalne skrbi, udomitelju isplaćuje dom socijalne skrbi.“.

Članak 29.

U članku 38. brišu se riječi: „(opskrbnina)“ u odgovarajućem padežu.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka obračunava i plaća Centar korisnika koji je donio rješenje o priznavanju prava na skrb izvan vlastite obitelji, a naknada se obračunava s prvim danom smještaja i prestaje s posljednjim danom smještaja korisnika.“.

Iz stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka korisniku povremenoga udomiteljstva koji je na stalnom smještaju u domu socijalne skrbi, udomitelju isplaćuje dom socijalne skrbi.“.

Članak 30.

Broj i naziv glave VIII. iznad članka 39. i članak 39. brišu se.

Članak 31.

U članku 40. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Centar korisnika donosi rješenje o pravu na usluge skrbi izvan vlastite obitelji u udomiteljsku obitelj.“

(2) Uz rješenje se prilaže i njegov je sastavni dio individualni plan promjena korisnika.“.

Članak 32.

U članku 41. stavku 2. podstavku 5. riječ: „uputnici“ zamjenjuje se riječima: „rješenju o priznavanju prava na usluge skrbi izvan vlastite obitelji u udomiteljsku obitelj“.

U stavku 2. podstavku 7. iza riječi: „primarne“ dodaju se riječi: „i specijalističke“.

Stavak 5. briše se, a dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 5. i 6.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 7. iza riječi: „Udomitelj“ dodaje se zarez i riječi: „njegov bračni/izvanbračni drug ili drugi odrasli član udomiteljske obitelji“.

Članak 33.

U članku 42. riječi: „Osobe koje pružaju uslugu udomiteljstva imaju“ zamjenjuju se riječima: „Udomitelj ima“.

U podstavku 6. riječ: „djeteta“ zamjenjuje se riječju: „korisnika“, a u podstavku 10. riječ: „dijete“ zamjenjuje se riječju: „korisnika“.

Članak 34.

U članku 43. stavku 5. riječ: „uputnica“ zamjenjuje se riječju: „rješenja“.

Članak 35.

U članku 46. iza riječi „fizičke osobe“ briše se zarez, a riječi: „licencirane za pružanje socijalnih usluga patronaže, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja u obitelji i drugih usluga u obitelji i lokalnoj zajednici“ zamjenjuju se riječima: „koje pružaju usluge stručne pomoći u obitelji, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja u obitelji i druge usluge u obitelji i lokalnoj zajednici sukladno posebnom propisu.“

Članak 36.

U članku 47. stavicima 1. i 3. riječi: „na području županije“ zamjenjuje se riječima: „na području svoje mjesne nadležnosti“.

Članak 37.

U članku 48. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako na području svoje mjesne nadležnosti Centar ne može naći odgovarajućeg udomitelja ili ako smještaj korisnika na tom području ne bi bio u njegovom interesu, Centar će uputiti korisnika na smještaj kod udomitelja na području najbližeg Centra, od kojeg će prethodno zatražiti pisano mišljenje o upućivanju korisnika na smještaj.“.

U stavku 3. riječi: „i uputnicu“ brišu se.

Članak 38.

U članku 49. stavku 5. iza riječi: „korisnika“ zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: „a najmanje svakih šest mjeseci“ brišu se.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Centar udomitelja dužan je pratiti obavljanje udomiteljstva na području svoje mjesne nadležnosti.“.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Centar organizira dežurni telefon za udomitelje i udomljene korisnike, u čijem radu sudjeluju stručni radnici Centra.“.

Članak 39.

U članku 50. stavku 3. iza riječi: „školovanja“ briše se zarez i dodaju riječi: „i najduže godinu dana nakon završetka školovanja ako se ne može zaposliti,“.

Članak 40.

U članku 51. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Tim za udomiteljstvo ili stručni radnici koji obavljaju poslove udomiteljstva Centra udomitelja sudjeluju u procjeni potreba, izboru i pripremi udomitelja, praćenju pružanja usluga i osposobljavanja udomitelja te daje stručnu pomoć, potporu i superviziju udomiteljima na području svoje mjesne nadležnosti.“.

U stavku 2. podstavku 3. riječi: „i provodi tematske edukacije tijekom prve godine obavljanja udomiteljstva“ brišu se.

U podstavku 6. riječ: „licenciranih“ zamjenjuje se riječju: „registriranih“.

Iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„- provodi osposobljavanje i edukacije za bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji.“

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 41.

U članku 53. stavku 1. podstavku 5. riječ: „usmjerenja“ zamjenjuje se riječju: „usmjerenje“.

U podstavku 7. riječ: „kontinuirana“ zamjenjuje se riječju: „kontinuiranu“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Centar može organizirati Vijeće udomljene djece i mladih na području svoje mjesne nadležnosti, koje promiče njihove interese i prava na obiteljski život i uključivanje u

zajednicu, a Odlukom o organiziranju Vijeća udomljene djece i mladih određuje se njegov sastav te sadržaj i način rada.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Centar potiče organiziranje zajedničkih sastanaka odraslih osoba koji su korisnici udomiteljstva na području svoje mjesne nadležnosti, radi promicanja njihovih interesa i prava na uključivanje u zajednicu u suradnji s organizacijama civilnog društva i drugim pružateljima usluga.“.

Članak 42.

U članku 54. stavku 2. podstavku 9. iza riječi: „osobe“ riječ: “i“ te podstavak 10. brišu se.

U stavku 3. podstavku 7. iza riječi: „osobe“ briše se zarez.

U stavku 3. briše se podstavak 8.

U stavku 6. iza riječi: „srodničkog udomitelja“ dodaje se zarez i riječi: „bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji.“.

Članak 43.

U članku 55. stavku 2. riječi: „i udomiteljskih obitelji“ brišu se, a riječi: „za područje županije svoje nadležnosti“ zamjenjuju se riječima: „za područje svoje mjesne nadležnosti“.

U stavku 3. riječi: „za područje županije“ zamjenjuju se riječima: „za područje svoje mjesne nadležnosti“.

Članak 44.

Naziv Glave iznad članka 56. i članak 56. mijenjaju se i glase:

„Glava VII. NAGRADE I PRIZNANJA

Članak 56.

(1) Na prijedlog Odbora za donošenje Odluke o dodjeli nagrade svake godine 15. svibnja, na Međunarodni dan obitelji, ministar dodjeljuje nagrade udomiteljima za izuzetne uspjehe ostvarene u promicanju i obavljanju udomiteljstva.

(2) Odbor iz stavka 1. ovoga članka imenuje ministar.

(3) Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama javni poziv za prikupljanje inicijativa o kandidatima za natječaj za dodjelu nagrada iz stavka 1. ovoga članka, upućen centrima, udrugama koje se bave udomiteljstvom, vijećima udomljene djece i mladeži, korisnicima udomiteljstva i drugim zainteresiranim osobama.

(4) Nagrada se dodjeljuje u obliku povelje.

(5) Centri mogu dodjeljivati priznanja za obavljanje udomiteljstva za svakih deset godina pružanja usluga udomiteljstva u obliku povelje.

(6) Ministar pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona uređuje način raspisivanja javnog poziva, postupak predlaganja kandidata, kriterije za dodjelu nagrada, sastav Odbora i druga pitanja važna za dodjelu nagrada te izgled povelje iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.“.

Članak 45.

U članku 57. stavak 2. briše se.

U stavku 3. riječi: „protivno normativima broja i vrste korisnika“ zamjenjuju se riječima: „bez rješenja Centra ili ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju“.

Stavak 4. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

U cijelom tekstu Zakona o udomiteljstvu („Narodne novine“, broj: 90/2011) riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Centar“ u odgovarajućem padežu.

U cijelom tekstu Zakona briše se riječ: „(licencija)“ u odgovarajućem padežu.

Brojevi Glava IX., X., XI. i XII. mijenjaju se u brojeve VIII., IX., X. i XI.

Članak 47.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona po odredbama Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/2011) dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Centar je dužan u roku jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti postupke za usklađivanje izdanih dozvola za obavljanje udomiteljstva s ovim Zakonom.

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Obrazloženje:

Uz članak 1.

Odredbom članka 1. mijenja se odredba članka 1. stavka 1. važećeg Zakona o udomiteljstvu („Narodne novine“, broj 90/2011) na način da se preciznije propisuje sadržaj Zakona i određuje da se u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju odredbe Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 33/2012). Obzirom da je u jednoj odredbi propisan sadržaj Zakona stavak 2. je suvišan te se iz tog razloga briše.

Uz članak 2.

U članku 2. točkama 4., 6., 7. i 8. usklađuju se odredbe vezane uz uputnicu koja se zamjenjuje rješenjem kao aktom koji predviđa Zakon o socijalnoj skrbi te odredbe o zavodu za socijalnu skrb. U točki 4. omogućuje se djetetu koje je završilo redovito školovanje da bude smješteno u udomiteljsku obitelj i najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti. U točki 9. kod pojma naknade za korisnika, radi jasnoće briše se izraz opskrbnina, s obzirom da se isti koristi za prava iz drugih sustava.

Uz članak 3.

U članku 8. stavku 2. briše se riječ: „smještenih“ s obzirom da se osim smještaja korisnicima u skladu s iznimkom u članku 9. stavku 2. mogu pružati i usluge boravka.

Uz članak 4.

U članku 9. stavku 1. dopunjuje se odredba o korisnicima tradicionalnog udomiteljstva na način da se proširuje krug korisnika u dijelu koji se odnosi na maloljetne trudnice, trudnice s jednim ili više djece do 7. godine života, maloljetne majke s djetetom ili maloljetne roditelje s djetetom ako se na taj način osnažuje njihovo roditeljstvo i ako nemaju obiteljsku potporu. Ocjenjuje se da skrb o navedenim korisnicima ne iziskuje posebne vještine iz kojih bi razloga iste trebalo zadržati u okviru specijaliziranog udomiteljstva.

Uz članak 5.

U članku 10. stavku 2. mijenja se odredba o korisnicima specijaliziranog udomiteljstva na način da se sužava krug korisnika kako bi se obuhvatili samo korisnici koji zbog svojih specifičnih potreba iziskuju posebna znanja i vještina udomitelja. Isto tako predlaže se da žrtve obiteljskog nasilja ne mogu biti korisnici udomiteljstva, jer se procjenjuje da je za navedene korisnike primjereniji smještaj u ustanovi socijalne skrbi.

Uz članak 6.

U članku 11. stavku 4. radi jasnoće određuje se da hitno udomiteljstvo može trajati najdulje mjesec dana u neprekidnom trajanju.

Uz članak 7.

U članku 12. stavku 3. radi jasnoće određuje se da povremeno udomiteljstvo može trajati najdulje mjesec dana u neprekidnom trajanju te se briše mogućnost da povremeno udomiteljstvo može obavljati profesionalni udomitelj.

Uz članak 8.

U članku 13. točki 2. briše se mogućnost obavljanja profesionalnog udomiteljstva prema statusu udomitelja.

Uz članak 9.

Predloženom odredbom briše se podnaslov 3. Profesionalno udomiteljstvo i članak 16. kojim je uređeno profesionalno udomiteljstvo.

Uz članak 10.

Predloženom izmjenom u nazivu Glave IV. uređuju se uvjeti za obavljanje udomiteljstva, a ne i mreža udomitelja te se brišu odredbe članka 17., s obzirom da Zakon o socijalnoj skrbi na jedinstven način uređuje mrežu svih socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske, što uključuje i usluge udomiteljstva.

Uz članak 11.

U članku 18. stavku 1. podstavku 5. određuje se način dokazivanja zdravstvene sposobnosti udomitelja, te se dodaje novi stavak 5. kojim se određuje da i odrasli članovi udomiteljske obitelji moraju imati zdravstvenu sposobnost. U stavku 1. podstavku 6. mijenja se uvjet da udomitelj mora imati završeno najmanje srednjoškolsko strukovno obrazovanje na način da se određuje uvjet osnovnoškolskog obrazovanja jer se ocjenjuje da posjedovanje srednjoškolskog obrazovanja ne jamči uvijek bolju skrb o korisniku, već druge karakteristike udomitelja.

Uz članak 12.

U članku 19. stavku 1. podstavku 3. propisuje se zabrana mogućnosti obavljanja udomiteljstva sukladno onoj za obavljanje poslova u djelatnosti socijalne skrbi.

Uz članak 13.

U članku 20. stavku 1. omogućava se da dobna razlika između udomitelja i udomljenog djeteta može biti manja od 20 godina ako je to u interesu udomljenog djeteta i u slučajevima nesrodničkog udomiteljstva. U novim stavcima 3. i 4. uvodi se gornja dobna granica za udomitelja na način da zahtjev za obavljanje udomiteljstva ne može podnijeti osoba starija od 60 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva što se ne odnosi na one udomitelje koji podnose zahtjev za obnavljanje dozvole za obavljanje udomiteljstva.

Uz članak 14.

U članku 21. određuju se pitanja koja će u skladu s ovim Zakonom urediti ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, pri čemu ih može urediti jednim ili u više pravilnika.

Uz članak 15.

U članku 22. stavku 1. uvodi se iznimka da srodnički udomitelj ne mora imati uvjet osposobljavanja prije izdavanja dozvole za obavljanje udomiteljstva već da isto mora završiti u roku koji odredi centar za socijalnu skrb. U stavku 2. uvodi se obveza osposobljavanja za bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji u trajanju od polovice vremena utvrđenog za udomitelja.

Uz članak 16.

Briše se naslov 2. „Posebni uvjeti koje mora ispunjavati profesionalni udomitelj“ i članak 23. u skladu s predloženim izmjenama koje ne predviđaju obavljanje profesionalnog udomiteljstva.

Uz članak 17.

Mijenja se naslov 3. „Normativi broja i vrste korisnika udomiteljstva“ obzirom da se predmetnim odredbama uređuje broj i vrsta korisnika udomiteljstva.

Uz članak 18.

Predloženim izmjenama u članku 25. stavku 4. omogućava se da udomitelj samac može skrbiti o najviše dvoje djece, a ne kao do sada samo u slučajevima kada se radi o braći i sestrama. Istovremeno se pojašnjava uvjet kada udomitelj samac može skrbiti o jednom djetetu s teškoćama u razvoju na način da se radi samo o djetetu s težim teškoćama u razvoju. U stavku 6. briše se odredba o broju djece o kojima može skrbiti profesionalni udomitelj u skladu s predloženim izmjenama kojima nije predviđeno obavljanje profesionalnog udomiteljstva.

Uz članak 19.

U članku 26. stavku 3. briše se mogućnost umanjivanja broja odraslih korisnika udomiteljske obitelji za broj osoba koji su smješteni u udomiteljsku obitelj po nekoj drugoj osnovi. U stavku 4. kod uvjeta da udomitelj samac može imati na smještaju samo jednog odraslog korisnika s invaliditetom određuje se da se isto odnosi samo za slučaj kada se radi o korisniku s težim invaliditetom.

Uz članak 20.

U članku 28. stavku 1. ispravlja se odredba koja se pogrešno poziva na nepostojeći stavak 4. članka 27. umjesto na članak 28. stavak 1. te se stavak 3. usklađuje sa sadržajem pravilnika iz članka 21.

Uz članak 21.

U članku 29. pojednostavljuje se postupanje centara za socijalnu skrb u cilju efikasnijeg postupanja, na način da se nakon davanja stručne ocjene određuje obveza osposobljavanja nakon čega centar donosi rješenje o davanju dozvole za obavljanje udomiteljstva.

Uz članak 22.

Dodaje se novi članak 29 a. kojim se davanje dozvole za udomljavanje djeteta kod instituta srodničkog udomiteljstva uređuje u ubrzanom postupku na način da Centar udomitelja donosi rješenje o davanju dozvole za obavljanje udomiteljstva na temelju pisanog i obrazloženog mišljenja Centra korisnika. Na ovaj način moguće je u kraćem roku zbrinuti dijete kako bi se osiguralo stabilno okruženje kod „proširene obitelji“ djeteta. U postupku Centar odluku mora donijeti na osnovi provedene procjene prema kojoj je takva vrsta udomiteljstva u skladu s najboljim interesom djeteta. Slijedom navedenog, određuje se obveza osposobljavanja nakon donošenja rješenja u roku koji odredi Centar.

Uz članak 23.

U skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi briše se naslov 3. „Privremeno rješenje o ukidanju dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva i oduzimanje dozvole (licencije) kao i članak 31. koji je propisivao postupanje nadležne socijalne inspekcije.

Uz članak 24.

U članku 32. stavku 1. briše se odredba u dijelu koji se odnosi na prestanak dozvole za obavljanje udomiteljstva u slučaju kada udomitelj nema na smještaju nijednog korisnika, obzirom da dozvola prestaje važiti istekom roka na koji je izdana, ako udomitelj nije podnio zahtjev za njezino obnavljanje. U stavku 4. uvodi se mogućnost da nakon smrti udomitelja centar za socijalnu skrb može donijeti privremeno rješenje za obavljanje udomiteljstva odraslom članu udomiteljske obitelji na njegov zahtjev. U navedenom slučaju Centar donosi privremeno rješenje za obavljanje udomiteljstva, čime se omogućava kontinuitet smještaja korisnika u udomiteljskoj obitelji.

Uz članak 25.

U članku 33. stavku 1. radi jasnoće navodi se samo registar udomitelja, a ne i udomiteljskih obitelji što se usklađuje sa podnaslovom iznad članka. U odredbi stavka 2. podstavak 1. riječ: „pravomoćno rješenje“ zamjenjuje se sukladno Zakonu o općem upravnom postupku propisivanjem da utvrđena posljedica nastupa kada rješenje postane izvršno.

Uz članak 26.

U članku 34. stavku 1. usklađuje se odredba sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa uputnicu te se ista zamjenjuje rješenjem, kao i da se pravomoćnost rješenja zamjenjuje izvršnošću sukladno Zakonu o općem upravnom postupku.

Uz članak 27.

U članku 36. stavku 2. usklađuje se osnovica za utvrđivanje udomiteljske naknade sa novim Zakonom o socijalnoj skrbi na način da je osnovica na temelju koje se utvrđuje iznos udomiteljske naknade jednaka osnovici na temelju koje se utvrđuje iznos pomoći za uzdržavanje. Stavak 4. koji je određivao visinu udomiteljske naknade za usluge specijaliziranog udomiteljstva mijenja se u skladu sa predloženim izmjenama koje se odnose na korisnike tradicionalnog i specijaliziranog udomiteljstva. I nadalje se određuje mogućnost da za posebne usluge udomitelja bude određen veći iznos naknade odnosno i u onim slučajevima kada se ne radi o specijaliziranom udomiteljstvu. Istovremeno se više ne

ograničava zakonska mogućnost povećanja udomiteljske naknade do najviše 50% u skladu sa odlukom ministra o mjerilima i kriterijima za utvrđivanje visine udomiteljske naknade.

Uz članak 28.

U članku 37. stavci 1. 2. usklađuju se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa uputnicu te se ista zamjenjuje rješenjem. Uvodi se nova odredba u stavku 4. kojom se određuje da se udomiteljska naknada ne smatra plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza, a po uzoru na odredbu o naknadi za usluge smještaja iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona. U stavku 5. uvodi se nova odredba kojom se uređuje obveznik plaćanja udomiteljske naknade korisniku povremenoga udomiteljstva koji je na stalnom smještaju u domu socijalne skrbi.

Uz članak 29.

U članku 38. brišu se riječi: „opskrbnina“ u skladu s prijedlogom u članku 2. točki 9., a u stavku 4. na jasniji način uređuje se pitanje obračunavanja naknade za usluge smještaja i druge potrebe korisnika. U novom stavku 5. uređuje se obveznik plaćanja naknade za usluge smještaja, korisniku povremenoga udomiteljstva koji je na stalnom smještaju u domu socijalne skrbi.

Uz članak 30.

Glava VIII. Standardi udomiteljstva i članak 39. brišu se jer se isti uređuju prema Zakonu o socijalnoj skrbi.

Uz članak 31.

U članku 40. stavicima 1. i 2. usklađuje se se pitanje donošenja rješenja o pravu na usluge skrbi izvan vlastite obitelji u udomiteljsku obitelj sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa izdavanje uputnice.

Uz članak 32.

Članak 41. stavak 2. podstavak 5. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa izdavanje uputnice, a u podstavku 7. kod obveze udomitelja za osiguravanje zdravstvene skrbi korisnika u okviru primarne zdravstvene zaštite uređuje se i pitanje specijalističke zdravstvene zaštite. Stavak 5. briše se jer se odnosi na obveze iz profesionalnog udomiteljstva. U stavku 8. određuje se obveza bračnog/izvanbračnog druga ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji na sudjelovanje u edukacijama.

Uz članak 33.

U članku 42. na jasniji način se uređuje odredba o pravima udomitelja, te se u podstavcima 6. i 10. određuje da prava udomitelja u odnosu na skrb o korisnicima podrazumijevaju i odraslog korisnika, a ne samo na dijete.

Uz članak 34.

Članak 43. stavak 5. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa izdavanje uputnice.

Uz članak 35.

Članak 46. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi.

Uz članak 36.

Članak 47. stavci 1. i 3. koji uređuju obveze i odgovornosti zavoda za socijalnu skrb na području županija usklađuje se sa nadležnošću centara za socijalnu skrb prema Zakonu o socijalnoj skrbi.

Uz članak 37.

Članak 48. stavak 2. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji predviđa prestanak zavoda za socijalnu skrb čije poslove preuzimaju centri za socijalnu skrb te se dodaje uvjet da Centar koji upućuje korisnika na smještaj kod udomitelja na području najbližeg Centra mora prethodno zatražiti njegovo pisano mišljenje. Stavak 3. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji ne predviđa izdavanje uputnica.

Uz članak 38.

U članku 49. stavku 5. briše se obveza preispitivanja individualnog plana promjene korisnika najmanje svakih šest mjeseci na način da se za istu više ne određuje vremensko razdoblje, a imajući u vidu redovitu obveza centra za socijalnu skrb u pogledu praćenja prilika udomljenog korisnika i ostvarivanja njegovog najboljeg interesa. Stavak 9. usklađuje se sa Zakonom o socijalnoj skrbi koji predviđa prestanak zavoda za socijalnu skrb čije poslove preuzimaju centri za socijalnu skrb. U novom stavku 10. uređuje se pitanje vezano uz obvezu organiziranja SOS telefona od strane Tima za udomiteljstvo iz članka 51. stavka 3., ali na način da se umjesto dosadašnje odredbe određuje obveza centra za socijalnu skrb na organiziranje dežurnog telefona.

Uz članak 39.

Članak 50. stavak 3. usklađuje se sa predloženom izmjenom članka 2. točke 4. kojom se omogućuje djetetu koje je završilo redovito školovanje da bude smješteno u udomiteljsku obitelj i najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti.

Uz članak 40.

U članku 51. stavku 1. dodaje se da, osim Tima za udomiteljstvo, poslove udomiteljstva mogu obavljati stručni radnici centra za socijalnu skrb. U stavku 2. podstavku 3. briše se obveza provođenja tematskih edukacija tijekom prve godine obavljanja udomiteljstva. Stavak 2. podstavak 6. terminološki se usklađuje sa Zakonom o socijalnoj skrbi. U skladu s predloženim izmjenama o obvezi osposobljavanja i edukacijama za bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji, uvodi se novi podstavak 7. kojim se određuje obveza provedbe od strane Tima za udomiteljstvo. Briše se dosadašnji stavak 3.

koji određuje organiziranje SOS telefona, a u skladu s predloženom izmjenom članka 49. kojim je predviđeno organiziranje dežurnog telefona.

Uz članak 41.

U članku 53. stavku 2. umjesto obveze organiziranja Vijeća udomljene djece i mladih pri Zavodu na području županije, određuje se mogućnost organiziranja Vijeća pri centru za socijalnu skrb na području svoje mjesne nadležnosti, jer se ocjenjuje da nema zainteresiranosti dovoljnog broja korisnika u svim područjima. Isto tako, prema izmijenjenom stavku 4. centar za socijalnu skrb potiče organiziranje zajedničkih sastanaka odraslih osoba koji su korisnici udomiteljstva na području svoje mjesne nadležnosti, te se omogućava da se isti održavaju u suradnji s organizacijama civilnog društva i drugim pružateljima usluga.

Uz članak 42.

U članku 54. stavku 2. podstavku 10. i stavku 3. podstavku 8. briše se samoprocjena udomitelja kao jedno od područja osposobljavanja za obavljanje udomiteljstva kod udomitelja za djecu i udomitelja za odrasle osobe. U skladu sa predloženim izmjenama o obvezi osposobljavanja i sudjelovanja u edukacijama, u stavku 6. određuje se navedena obveza za bračnog/izvanbračnog druga udomitelja ili drugog odraslog člana udomiteljske obitelji.

Uz članak 43.

U članku 55. preciznije se određuje naziv registra udomitelja te se određuje da isti vode centri za socijalnu skrb za područje svoje mjesne nadležnosti, a ne zavodi za socijalnu skrb za područje županije, u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi.

Uz članak 44.

Mijenja se naziv Glave XIII. i članak 56. na način da se istim uređuju nagrade i priznanja. Predloženo je da nagrade udomiteljima dodjeljuje ministar za izuzetne uspjehe ostvarene u promicanju i obavljanju udomiteljstva na prijedlog Odbora za donošenje Odluke o dodjeli nagrade, obzirom da Nacionalno socijalno vijeće nije predviđeno Zakonom o socijalnoj skrbi. U cilju daljnjeg poticanja udomiteljstva, uz nagrade, uvodi se i mogućnost da centri za socijalnu skrb dodjeljuju priznanja za svakih deset godina pružanja usluga udomiteljstvu.

Uz članak 45.

U članku 57. dio kaznenih odredbi se briše jer iste po naravi i težini ne bi trebale biti u domeni prekršajnopravne odgovornosti, posebno iz razloga što se dio navedenih odredbi odnosi na obveze udomitelja koje su sadržane u udomiteljskom ugovoru kao obveznopravnom odnosu.

Uz članak 46.

Člankom 47. uređuje se izmjena riječi u cijelom tekstu Zakona koje se odnose na zavode za socijalnu skrb u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi, zatim brišu se riječi „licencija“ u

cijelom tekstu Zakona, i propisuju novi brojevi glava kao posljedica brisanja naziva Glave VIII. važećeg Zakona.

Uz članak 47.

Uređuje se pitanje pravnih odnosa i postupaka započetih prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Uz članak 48.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O UDOMITELJSTVU KOJE SE MIJENJAJU, DOPUNJUJU ILI BRIŠU

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom.
- (2) Na uvjete za obavljanje udomiteljstva u mreži javne socijalne službe, profesionalno udomiteljstvo, način pružanja socijalnih usluga u udomiteljskoj obitelji i postupak za njihovo ostvarivanje, metodologiju za formiranje cijena usluga, prava, obveze i odgovornosti udomitelja, Zavoda za socijalnu skrb u županiji iz članka 2. točke 4. ovoga Zakona i korisnika, evidenciju i dokumentaciju i inspeksijski nadzor, primjenjuju se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi i ovoga Zakona.
- (3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. *Udomiteljstvo* je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji.
2. *Udomiteljska obitelj* je obitelj koja ima dozvolu za obavljanje udomiteljstva, a čine je udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu.
3. *Udomitelj* je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža usluge skrbi udomljenom korisniku, na čije ime se daje dozvola za obavljanje udomiteljstva (licencija) i koji sklapa udomiteljski ugovor, u skladu s ovim Zakonom.
4. *Korisnik udomiteljstva* je dijete, mlađa punoljetna osoba do završetka redovitog školovanja a najduže do 26. godine života, ili odrasla osoba koja je ostvarila pravo na usluge skrbi izvan vlastite obitelji i smještena je u udomiteljsku obitelj na temelju uputnice zavoda za socijalnu skrb u županiji (u daljnjem tekstu: Zavod).
5. *Tim za udomiteljstvo* je stručni tim kojeg čine stručni radnici Zavoda koji obavljaju poslove vezane za udomiteljstvo.
6. *Zavod udomitelja* je Zavod na čijem području udomiteljska obitelj ima prebivalište.
7. *Zavod korisnika* je Zavod koji je korisniku priznao pravo na skrb izvan vlastite obitelji i izdao uputnicu za smještaj korisnika u udomiteljsku obitelj.
8. *Udomiteljska naknada* je naknada udomitelju za njegov rad, pruženu skrb i uloženi trud u zbrinjavanju korisnika na smještaju u skladu s njegovim individualnim planom promjene i uputnicom Zavoda.

9. *Naknada za korisnika (opskrbnina)* je naknada kojom se podmiruju troškovi usluge smještaja i druge potrebe udomljenog korisnika.

10. *Udomiteljski ugovor* je ugovor o međusobnim pravima i obvezama koji sklapaju Zavod udomitelja i udomitelj nakon izdavanja dozvole za rad (licencije), a prije smještaja prvog korisnika.

Članak 8.

Udomiteljstvo prema potrebama smještenih korisnika po ovom Zakonu je:

1. tradicionalno udomiteljstvo,
2. specijalizirano udomiteljstvo,
3. hitno udomiteljstvo i
4. povremeno udomiteljstvo.

Članak 9.

(1) Tradicionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se pružaju usluge skrbi djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi bez odgovarajuće roditeljske skrbi čiji psihofizički razvoj i razina funkcioniranja ne odstupa značajnije od razvoja i odrastanja djeteta iste životne dobi, a za koje je procijenjeno da je primjena udomiteljstva u njegovom najboljem interesu, te odrasloj osobi za zadovoljavanje svakodnevnih životnih potreba povezanih uz njegovu životnu dob ili zdravstveno stanje.

(2) Iznimno, djetetu koje nije na smještaju, u skladu s njegovim individualnim planom promjene, mogu se pružati usluge boravka u okviru tradicionalnog udomiteljstva, ako u lokalnoj zajednici nema pružatelja usluge boravka, a postoji potreba djeteta za boravkom kojim se sprječava izdvajanje djeteta iz vlastite obitelji.

(3) Trajanje, vrste i opseg usluga tradicionalnog udomiteljstva određeni su individualnim planom promjene korisnika.

Članak 10.

(1) Specijalizirano udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se korisniku pružaju specijalizirane usluge skrbi, zadovoljavanjem njegovih osnovnih i dodatnih životnih potreba, povezanih uz njegov psihofizički razvoj i razinu funkcioniranja koji odstupaju značajnije od razvoja i odrastanja djeteta iste životne dobi, ili uz veće probleme u ponašanju, teže zdravstveno stanje ili invaliditet, a korisniku potrebnu skrb pruža specijalizirani udomitelj koji ima posebna znanja i vještine, te članovi njegove obitelji.

(2) Specijalizirani udomitelj pruža usluge skrbi korisnicima iz stavka 1. ovoga članka, kao što su: djeca i mladež s problemima u ponašanju i/ili u sukobu sa zakonom, zlostavljana i zanemarivana djeca, djeca s teškoćama u razvoju, HIV pozitivna djeca i mladež, maloljetne trudnice, trudnice s malom djecom, maloljetne majke s djetetom ili maloljetni roditelji s djetetom ako se na taj način osnažuje njihovo roditeljstvo i ako nemaju obiteljsku potporu, te

roditelji s djetetom za koje je procijenjeno da je njihov zajednički smještaj u specijaliziranu udomiteljsku obitelj u njihovom najboljem interesu.

(3) Specijalizirani udomitelj pruža usluge skrbi odraslim korisnicima iz stavka 1. ovoga članka (osobe s invaliditetom, HIV pozitivne osobe, osobe s problemima ovisnosti, žrtve obiteljskog nasilja), za koje je procijenjeno da je njihov smještaj u specijaliziranu udomiteljsku obitelj u njihovom najboljem interesu.

(4) Trajanje, vrste i opseg usluga specijaliziranog udomiteljstva te korisnikove dodatne potrebe određeni su individualnim planom promjene korisnika.

Članak 11.

(1) Hitno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se korisniku radi njegove sigurnosti, zaštite ili drugih životnih interesa mora zbog neke krizne situacije hitno osigurati privremeni smještaj u udomiteljsku obitelj do prestanka te situacije i stvaranja uvjeta za njegov povratak u vlastitu obitelj ili do osiguravanja drugih oblika skrbi u skladu s njegovim individualnim planom promjene.

(2) Krizne situacije iz stavka 1. ovoga članka su kada je dijete napušteno od roditelja, kada ga roditelji grubo zanemaruju ili zlostavljaju, kada su roditelji spriječeni brinuti o djetetu zbog teške bolesti ili smrti i druge takve situacije kada ga je potrebno hitno zbrinuti.

(3) Krizne situacije iz stavka 1. ovoga članka su i kada je odraslu osobu potrebno hitno zbrinuti jer je starija, nemoćna, napuštena, a ovisna o pomoći i njezi druge osobe, ili je zbog elementarne nepogode ostala bez vlastitog doma, ako je žrtva nasilja, u slučaju kada umre roditelj koji je skrbio o osobi s invaliditetom, a nema o njoj tko skrbiti, ili je na drugi način životni interes odrasle osobe ugrožen.

(4) Hitno udomiteljstvo može trajati najdulje mjesec dana, a može ga obavljati udomitelj koji obavlja tradicionalno i specijalizirano udomiteljstvo, kao nesrodnički, srodnički ili profesionalni udomitelj, ako za smještaj korisnika ima osigurane propisane uvjete.

Članak 12.

(1) Povremeno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se djeci i odraslim osobama pružaju usluge skrbi na privremenom smještaju tijekom pripreme za stalni smještaj u tu udomiteljsku obitelj, ili za dijete ili odraslu osobu koja je na duljem smještaju u domu socijalne skrbi, radi njihove prilagodbe na obiteljski način života i/ili pripreme za samostalan život.

(2) Povremeno udomiteljstvo je i udomiteljstvo za dijete s razvojnim ili zdravstvenim teškoćama ili za odraslu osobu s invaliditetom, koji žive u vlastitoj ili udomiteljskoj obitelji, pa se upućuju na smještaj u drugu udomiteljsku obitelj na kraće vrijeme (vikend, praznike) radi predaha i očuvanja kapaciteta vlastite ili udomiteljske obitelji i sprječavanja nepovoljnih situacija koje bi mogle privremeno ugroziti funkcioniranje obitelji i dobrobit djeteta.

(3) Povremeno udomiteljstvo, osim u iznimnim situacijama, može trajati najdulje do tri mjeseca, a može ga obavljati udomitelj koji obavlja tradicionalno ili specijalizirano udomiteljstvo, kao nesrodnički, srodnički ili profesionalni udomitelj, ako za smještaj korisnika ima osigurane propisane uvjete.

Članak 13.

Udomiteljstvo prema statusu udomitelja po ovom Zakonu je:

1. nesrodničko udomiteljstvo,
2. srodničko udomiteljstvo i
3. profesionalno udomiteljstvo.

3. Profesionalno udomiteljstvo

Članak 16.

(1) Profesionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo za djecu i mlađe punoljetne osobe te osobe s invaliditetom koje može obavljati kao samostalnu profesionalnu djelatnost udomitelj koji je stručnjak iz području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja i medicine, kao samac ili uz sudjelovanje članova udomiteljske obitelji, te stručni radnik u djelatnosti socijalne skrbi, koji je osposobljen za pružanje specijaliziranih dodatnih usluga korisniku, sukladno propisanim uvjetima.

(2) Profesionalni udomitelj i članovi udomiteljske obitelji udomljavaju djecu i mlađe punoljetne osobe s dodatnim potrebama koje proizlaze iz njihove razine funkcioniranja, kao što su: djeca s većim problemima u ponašanju i/ili djeca i mlađe punoljetne osobe u sukobu sa zakonom, djeca žrtve obiteljskog nasilja, djeca s visokim rizikom od izdvajanja iz obitelji kada im je potrebno privremeno osigurati udomiteljstvo, kao prevenciju izdvajanja iz obitelji, djeca s većim teškoćama u razvoju te osobe s težim invaliditetom.

(3) Profesionalni udomitelj mora ispunjavati opće i posebne uvjete propisane ovim Zakonom i obavljati udomiteljstvo kao samostalnu profesionalnu djelatnost.

(4) Profesionalni udomitelj može biti i osoba koja je u radnom odnosu ili obavlja drugu djelatnosti u nepunom radnom vremenu, a profesionalno udomiteljstvo u preostalom dijelu do punog radnog vremena.

(5) Profesionalni udomitelj i članovi udomiteljske obitelji ne mogu biti u srodstvu s korisnikom profesionalnog udomiteljstva, osim u iznimnim situacijama kad je to od posebnog interesa djeteta.

(6) Profesionalni udomitelj je stručni član tima kojeg čine stručni radnici Zavoda, doma socijalne skrbi ili drugog pružatelja socijalnih usluga, koji pruža terapijske i/ili rehabilitacijske socijalne usluge korisniku smještenom u njegovom domu, u vremenu predviđenom individualnim planom promjene i ujedno mu daje obiteljsku potporu.

(7) Profesionalni udomitelj može obavljati specijalizirano, povremeno i hitno udomiteljstvo, u skladu s procjenom stručnog tima Zavoda korisnika i propisanim uvjetima.

Glava IV.
MREŽA UDOMITELJA I UVJETI ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Mreža udomitelja

Članak 17.

(1) U skladu sa Socijalnim planom županije i osiguranim sredstvima, ministar nadležan za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: ministar), svake godine najkasnije do kraja rujna, vodeći brigu o potrebama za pojedinim vrstama udomiteljstva, donosi Odluku kojom određuje potreban broj udomitelja u mreži javne socijalne službe i o tome obavještava Zavode u Republici Hrvatskoj.

(2) Zavodi objavljuju javni natječaj za popunjavanje mreže udomitelja najmanje jedanput godišnje i po potrebi, u skladu s Odlukom ministra iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uvjeti za prijavu na natječaj objavljuju se u javnom glasilu i na internetskim stranicama Zavoda i Ministarstva, a uvjeti i način provođenja natječaja propisani su pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 18.

(1) Osoba koja želi obavljati udomiteljstvo mora:

- biti hrvatski državljanin,
- biti punoljetna,
- imati prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- imati poslovnu sposobnost,
- imati zdravstvenu sposobnost,
- imati završeno najmanje srednjoškolsko strukovno obrazovanje,
- imati sposobnosti za potrebnu skrb o korisnicima, njihovu zaštitu, čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljavanje drugih potreba, prema stručnoj procjeni tima za udomiteljstvo, i
- imati propisane stambene i materijalne uvjete za obavljanje udomiteljstva.

(2) Iznimno, ako se u postupku izrade individualnog plana promjene, obzirom na sve okolnosti utvrdi da je to u najboljem interesu korisnika, srodnički udomitelj može biti i osoba koja ima niži stupanj obrazovanja od propisanog stavkom 1. podstavkom 6. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, ako je to od osobitog interesa za korisnika, udomitelj može biti stranac sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ispunjava propisane uvjete i prethodno je pribavio suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Udomitelj ili članovi udomiteljske obitelji, osim srodničkog udomitelja i članova njegove obitelji, moraju ostvarivati vlastita sredstva za uzdržavanje, a minimalni mjesečni prihod za uzdržavanje udomitelja samca ili udomitelja i članova udomiteljske obitelji mora biti veći za 70% od iznosa visine pomoći za uzdržavanje utvrđene Zakonom o socijalnoj skrbi.

Članak 19.

(1) Udomiteljstvo ne može obavljati obitelj:

– u kojoj su poremećeni obiteljski odnosi,

– u kojoj je udomitelju ili drugom članu obitelji izrečena mjera obiteljskopravne zaštite,

– u kojoj je udomitelj ili drugi član obitelji osoba društveno neprihvatljivog ponašanja (pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv časti i ugleda, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, kažnjen za prekršaj zbog nasilja u obitelji, ili da se protiv njega vodi kazneni postupak, u zadnjih 10 godina prije podnošenja zahtjeva za obavljanje udomiteljstva, ovisan o alkoholu, opojnoj drogi ili drugim sredstvima ovisnosti, sklon skitnji, promiskuitetnom ili nasilničkom ponašanju i slično),

– u kojoj bi zbog bolesti udomitelja ili člana obitelji moglo biti ugroženo zdravlje ili drugi interesi korisnika.

(2) Zavod udomitelja obavezan je po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da se protiv osobe koja je podnijela zahtjev za obavljanje udomiteljstva i članova njegove obitelji ne vodi kazneni postupak te da nisu osuđeni za kaznena djela/prekršaj.

Članak 20.

(1) Dobna razlika između udomitelja i udomljenog djeteta ne smije biti manja od 20 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva gdje razlika može biti manja, ako je to u interesu udomljenog djeteta ili odrasle osobe.

(2) Dobna razlika između udomitelja i udomljenog korisnika ne može biti veća od 50 godina, osim kada se radi o srodničkoj udomiteljskoj obitelji ili ako je to u interesu djeteta ili odrasle osobe koja se udomljava.

Članak 21.

Stambene, socijalne i druge uvjete za obavljanje udomiteljstva, pravilnikom o normativima, standardima, osposobljavanju i edukacijama, registrima, evidenciji i priznanjima za obavljanje udomiteljstva, propisuje ministar.

Članak 22.

Osposobljavanje je obvezno za sve udomitelje prije izdavanja dozvole (licencije) i prijema na smještaj prvog korisnika, a tijekom obavljanja udomiteljstva obvezne su edukacije udomitelja.

2. POSEBNI UVJETI KOJE MORA ISPUNJAVATI PROFESIONALNI UDOMITELJ

Članak 23.

(1) Osoba koja se profesionalno želi baviti udomiteljstvom, osim uvjeta propisanih člankom 18., 19., 20., 21. i 22. ovoga Zakona, mora imati najmanje završeno srednjoškolsko obrazovanje medicinskog usmjerenja ili visokoškolsko obrazovanje u području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja i medicine.

(2) Osoba koja se profesionalno želi baviti udomiteljstvom mora imati najmanje pet godina iskustva kao udomitelj ili najmanje tri godine kao specijalizirani udomitelj ili pet godina rada u struci u dječjem domu ili drugoj ustanovi socijalne skrbi ili u drugoj odgojnoj ili obrazovnoj ustanovi.

(3) Profesionalni udomitelj mora imati posebna znanja i vještine te završene obvezne edukacije, propisane ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona, u skladu s dodatnim potrebama korisnika.

3. NORMATIVI BROJA I VRSTE KORISNIKA UDOMITELJSTVA

Članak 24.

(1) Udomiteljska obitelj u pravilu skrbi o istoj vrsti korisnika socijalne skrbi, posebno o djeci, a posebno o odraslim osobama, osim kada postoji potreba o zajedničkoj skrbi o roditelju s djetetom, braći i sestrama, maloljetnim roditeljima ili bračnim/izvanbračnim drugovima.

(2) Udomiteljska obitelj koja skrbi o djeci može istodobno skrbiti o djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, djeci s problemima u ponašanju, HIV pozitivnoj djeci, djeci s teškoćama u razvoju i djeci žrtvama obiteljskog nasilja, ukoliko je to u najboljem interesu djece i ako ispunjava za to posebne uvjete propisane pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona.

(3) Udomiteljska obitelj koja skrbi o odraslim osobama može istodobno skrbiti o odraslim osobama s različitom vrstom invaliditeta.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju kada tijekom smještaja kod korisnika nastanu takve promjene da više ne pripada istoj vrsti korisnika socijalne skrbi, udomiteljska obitelj, uz procjenu potreba korisnika i suglasnost Zavoda udomitelja i Zavoda korisnika, može i nadalje skrbiti o korisniku, ako to nije protivno interesima drugih smještenih korisnika.

Članak 25.

(1) U udomiteljskoj obitelji može biti smješteno najviše troje djece.

(2) Iznimno, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od troje djece ako se radi o braći i sestrama, majci s malim djetetom ili korisnicima hitnog i povremenog udomiteljstva, koja ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(3) Ako udomiteljska obitelj skrbi o djeci s teškoćama u razvoju, samo jedno dijete može biti dijete s težim tjelesnim, intelektualnim, senzoričkim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju kod kojeg je utvrđena takva razina funkcioniranja koja zahtijeva veću stručnu potporu.

(4) Ako je udomitelj samac, može skrbiti o jednom djetetu ili najviše dvoje djece ako se radi o braći i sestrama, odnosno o jednom djetetu iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, samac koji je srodnički udomitelj može skrbiti o većem broju djece ako je to u njihovom najboljem interesu i ako za to ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(6) Profesionalni udomitelj u pravilu skrbi o troje djece/mlađih osoba s invaliditetom, a može imati i manji broj smještenih korisnika s obzirom na vrstu i opseg dodatnih potreba i razinu funkcioniranja korisnika koji zahtijevaju veću intenzivnu stručnu potporu, kao što je teško bolesno dijete, HIV pozitivno dijete, dijete s većim teškoćama u razvoju, zlostavljano ili zanemarivano dijete, dijete s problemima u ponašanju ili osobnosti, mlađa osoba s težim invaliditetom ili drugim težim promjenama u zdravstvenom stanju.

Članak 26.

(1) U udomiteljskoj obitelji mogu biti smještena najviše četiri odrasla korisnika.

(2) Iznimno, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od četiri odrasla korisnika ako se radi o odraslom korisniku hitnog ili povremenog udomiteljstva, koja ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(3) Broj korisnika iz stavka 1. ovoga članka umanjuje se za broj osoba s kojima udomitelj i drugi članovi udomiteljske obitelji žive i imaju sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, ili su smješteni u udomiteljsku obitelj po nekoj drugoj osnovi.

(4) Ako udomitelj živi sam, može imati na smještaju najviše dva odrasla korisnika, odnosno samo jednog odraslog korisnika s invaliditetom.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, samac koji je srodnički udomitelj može skrbiti na smještaju o većem broju odraslih osoba ako je to u njihovom najboljem interesu i ako za to ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

Članak 28.

(1) Na osnovi utvrđenoga činjeničnog stanja, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja daje stručnu ocjenu o ispunjavanju propisanih uvjeta ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona, te ima li osoba iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona i članovi njezine obitelji sposobnosti za obavljanje udomiteljstva.

(2) Kod davanja stručne ocjene iz članka 27. stavka 4. ovoga Zakona, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja razmatra i procjenjuje motive osobe i članova njegove obitelji za obavljanje udomiteljstva, odnose u obitelji te njihov utjecaj na prihvaćanje korisnika u obitelj kao zamjensku obitelj te njihove psihofizičke sposobnosti, vodeći brigu o svim činjenicama koje bi mogle utjecati na zadovoljavanje potreba i najbolji interes korisnika.

(3) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja tijekom postupka procjene utvrđuje i primjerenost životnih uvjeta obitelji, a posebno prostora i opreme namijenjene korisniku udomiteljstva, te minimalne standarde za obavljanje udomiteljstva, propisane pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona.

(4) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, tijekom postupka po potrebi uzima u obzir i potvrde, mišljenja ili preporuke pružatelja socijalnih usluga i drugih tijela u lokalnoj zajednici.

Članak 29.

(1) Zavod udomitelja donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje udomiteljstva kojim utvrđuje broj i vrstu korisnika te vrstu ili vrste udomiteljstva, osobi iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona kao udomitelju i njegovoj obitelji, najkasnije u roku od osam dana od davanja stručne ocjene iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Na osnovi izvršnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja upućuje udomitelja na obvezno osposobljavanje.

(3) Nakon završenog osposobljavanja Zavod daje udomitelju dozvolu za rad (licenciju) na vrijeme od pet godina za obavljanje određene vrste udomiteljstva te ga po službenoj dužnosti upisuje u registar udomitelja.

(4) Iznimno, ako tijekom osposobljavanja Tim za udomiteljstvo procijeni da osoba kojoj je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka ni uz osposobljavanje nema sposobnosti za pružanje udomiteljske skrbi i obavljanje udomiteljstva, odnosno ako ne završi osposobljavanje, Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva i ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ako u istom kućanstvu živi više odraslih članova obitelji, dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva može se dati samo jednom od članova obitelji.

(6) Zavod je obvezan provesti postupak osposobljavanja i davanja dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

3. PRIVREMENO RJEŠENJE O UKIDANJU DOZVOLE (LICENCIJE) ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA I ODUZIMANJE DOZVOLE (LICENCIJE)

Članak 31.

(1) Ukoliko nadležna socijalna inspekcija tijekom važenja dozvole (licencije), utvrdi da udomitelj više ne ispunjava pojedine uvjete propisane za obavljanje udomiteljstva, donijet će privremeno rješenje o ukidanju dozvole.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se nedostaci u odnosu na ispunjenost propisanih uvjeta i određuje rok za njihovo otklanjanje.

(3) Ukoliko nedostaci budu otklonjeni u roku određenom privremenim rješenjem socijalne inspekcije iz stavka 1. ovoga članka, socijalna inspekcija ukinut će privremeno rješenje o ukidanju dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva.

(4) Udomitelj i udomiteljska obitelj može nastaviti s pružanjem usluga smještenim korisnicima do isteka roka za otklanjanje nedostataka.

(5) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u roku određenom rješenjem socijalne inspekcije, Ministarstvo će rješenjem oduzeti dozvolu (licenciju) za obavljanje udomiteljstva udomitelju i udomiteljskoj obitelji.

(6) Zavod udomitelja izvršit će po službenoj dužnosti upis brisanja udomitelja u registar udomitelja, s danom izvršnosti rješenja iz stavka 5. ovoga članka.

4. PRESTANAK DOZVOLE ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Članak 32.

(1) Dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva prestaje po sili zakona:

– istekom roka na koji je dana dozvola (licencija), ako udomitelj nema na smještaju nijednog korisnika i nije podnio zahtjev za obnovu dozvole, i

– smrću udomitelja.

(2) Dozvola za obavljanje udomiteljstva prestaje i danom pravomoćnosti rješenja o prestanku dozvole za obavljanje udomiteljstva, na zahtjev udomitelja te u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(3) Zavod donosi rješenje o prestanku dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva prije isteka roka za koji je dozvola dana ako:

– udomitelj obavlja udomiteljstvo protivno interesima korisnika,

– nastupe neki od razloga koji dovode do nemogućnosti obavljanja udomiteljstva propisanih odredbama ovoga Zakona jer udomitelj više ne ispunjava propisane uvjete,

– udomitelj bez opravdanih razloga ne primi na smještaj korisnika kojeg mu je uputio Zavod iako je sudjelovao u izradi njegovog individualnog plana promjene i suglasio se s njegovim smještajem,

– prestane potreba za smještajem korisnika u srodničku udomiteljsku obitelj, ako ta obitelj obavlja samo srodničko udomiteljstvo.

(4) U slučajevima iz stavka 3. podstavka 1. i 2. ovoga članka, osobi koja je obavljala udomiteljstvo i članovima njezine obitelji ne može se dati nova dozvola za udomiteljstvo ili

odobrenje za obavljanje poslova obiteljskog doma, dok se ne otklone razlozi koji sprječavaju pružanje tih usluga, odnosno dok se ne ispune propisani uvjeti za njihovo obavljanje.

Članak 33.

(1) U svim slučajevima prestanka dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, Zavod će po službenoj dužnosti izvršiti upis brisanja udomitelja iz registra udomitelja i udomiteljskih obitelji.

(2) Upis brisanja iz registra udomitelja provodi se:

- ako udomitelju rješenjem prestane dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva, s danom pravomoćnosti tog rješenja,
- ako je istekao rok na koji je dana dozvola, s posljednjim danom roka važenja dozvole (licencije),
- ako prestane srodničko udomiteljstvo, s danom prestanka smještaja korisnika srodničkog udomiteljstva, ako udomitelj ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje druge vrste udomiteljstva te
- s danom smrti udomitelja.

Članak 34.

(1) Udomiteljski ugovor je ugovor o međusobnim pravima i obvezama koji sklapaju Zavod udomitelja i udomitelj u pisanom obliku po pravomoćnosti dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, a prije smještaja prvog korisnika kojega putem uputnice smjesti Zavod.

(2) Udomiteljskim ugovorom uređuje se:

- rok od pet godina na koji se udomiteljski ugovor sklapa,
- vrsta udomiteljstva za koju je ugovor sklopljen,
- vrsta i opseg usluga koje su udomitelj i udomiteljska obitelj obvezni osigurati smještenim korisnicima,
- prava i obveze ugovornih strana,
- visina naknade za korisnika i način plaćanja putem uputnica,
- udomiteljska naknada,
- uvjeti za otkaz ugovora i druga prava i obveze ugovornih strana.

Članak 36.

- (1) Visina udomiteljske naknade ovisi o broju i vrsti smještenih korisnika.
- (2) Osnovica na temelju koje se utvrđuje iznos udomiteljske naknade iznosi 15,04% utvrđene proračunske osnovice za obračun naknada i drugih primanja u Republici Hrvatskoj.
- (3) Visina udomiteljske naknade izračunava se u postotku od osnovice iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Visina udomiteljske naknade za usluge specijaliziranog udomiteljstva, ovisno o posebnim uslugama udomitelja pruženim korisniku, određuje se u većem iznosu od naknade udomiteljima koji pružaju usluge tradicionalnog udomiteljstva i može se povećati za najviše 50%, u skladu s Odlukom iz stavka 5. ovoga članka.
- (5) Odluku o mjerilima i kriterijima za utvrđivanje visine udomiteljske naknade donosi ministar.
- (6) Udomitelj koji obavlja srodničko udomiteljstvo nema pravo na udomiteljsku naknadu.

Članak 37.

- (1) Udomiteljska naknada počinje se obračunavati s prvim danom smještaja korisnika u udomiteljsku obitelj, koji je naveden u uputnici Zavoda korisnika, a pri izračunu smatra se da mjesec ima 30 dana.
- (2) Udomiteljsku naknadu Zavod korisnika obračunava i isplaćuje putem uputnice.
- (3) Udomiteljska naknada prestaje se obračunavati s posljednjim danom smještaja korisnika.

Članak 38.

- (1) Visinu naknade za usluge smještaja i druge potrebe korisnika udomiteljstva (opskrbnina) s obzirom na dob i zdravstveni status korisnika utvrđuje se odlukom koju donosi ministar, u skladu s metodologijom za formiranje cijena usluga smještaja u udomiteljskoj obitelji propisanom pravilnikom u djelatnosti socijalne skrbi.
- (2) Iznos naknade (opskrbnine) iz stavka 1. ovoga članka razmjeran je trajanju i opsegu usluga smještaja korisnika u udomiteljskoj obitelji.
- (3) Naknada (opskrbnina) iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.
- (4) Naknadu (opskrbninu) iz stavka 1. ovoga članka obračunava i plaća putem uputnica Zavod korisnika koji je donio rješenje o priznavanju prava na skrb izvan vlastite obitelji.

Glava VIII. STANDARDI UDOMITELJSTVA

Članak 39.

Usluge udomiteljstva pružaju se prema minimalnim standardima koje pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona propisuje ministar.

Članak 40.

(1) Zavod korisnika donosi rješenje o pravu na skrb izvan vlastite obitelji, te korisniku izdaje uputnicu, kojom ga upućuje na smještaj u udomiteljsku obitelj.

(2) Uz uputnicu se prilaže i njezin je sastavni dio individualni plan promjena korisnika.

(3) Na postupak upućivanja korisnika na smještaj ili boravak u udomiteljsku obitelj primjenjuju se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 41.

(1) Udomitelj i udomiteljska obitelj pružaju djetetu ili odrasloj osobi koja im je upućena na smještaj, usluge prihvata, stanovanja, prehrane, nabave odjeće i obuće, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju i njegu, čuvanja, odgoja, organiziranja slobodnog vremena, prijevoza te druge usluge ovisno od potrebama djeteta ili odrasle osobe.

(2) Udomitelj je obavezan:

- izvršiti pripremu sebe i obitelji za prihvata korisnika, u suradnji sa Zavodom,
- sudjelovati u izradi individualnog plana promjene prije i za vrijeme smještaja korisnika,
- omogućiti da prilagodba korisnika u obitelji bude što kraća te da ponašanje svih članova udomiteljske obitelji prema korisniku bude odgovarajuće i brižno,
- korisniku pružati pomoć u prilagodbi na novu zajednicu,
- pružati korisniku sve vrste usluga i u opsegu navedenom u uputnici Zavoda, sukladno ugovornim obavezama iz udomiteljskog ugovora,
- korisnika pravilno njegovati i pružati mu primjeren smještaj, prehranu, odjeću i obuću te potrebne osobne i druge potrepštine,
- skrbiti za očuvanje i unapređenje zdravlja korisnika te mu osigurati odgovarajuću zdravstvenu skrb u okviru primarne zdravstvene zaštite te prema potrebi i uputi stručnjaka omogućiti uključivanje u programe psihosocijalne rehabilitacije,
- skrbiti da korisnik stekne određeno profesionalno zvanje i pomoći mu u traženju odgovarajućeg zaposlenja,
- pripremiti korisnika za povratak u vlastitu obitelj ili za odlazak kod drugog pružatelja smještaja ili za samostalan život.

(3) Udomitelj je obavezan postupati po uputama Zavoda korisnika i Zavoda udomitelja i drugih pružatelja socijalnih i drugih usluga, te poduzimati mjere utvrđene individualnim planom promjene korisnika.

(4) Udomitelj je obvezan voditi evidenciju i dokumentaciju o svim važnim životnim okolnostima korisnika te redovito i po potrebi izvješćivati Zavod korisnika a najmanje dva puta godišnje, te po potrebi i druge pružatelje socijalnih usluga, na način i prema obrascu čiji sadržaj pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona propisuje ministar.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, profesionalni udomitelj je obvezan voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku i izvješćivati Zavod korisnika o svim važnim životnim okolnostima korisnika, najmanje jedanput mjesečno, a po potrebi i češće.

(6) Udomitelj je obvezan omogućiti i poticati kontakte korisnika s vlastitom obitelji, drugim srodnicima te ostalim bliskim osobama u skladu s individualnim planom promjene i odlukama nadležnih tijela, u skladu s najboljim interesima korisnika.

(7) Udomitelj je obvezan osigurati zaštitu dostojanstva, osobni integritet i tajnosti podataka o korisniku.

(8) Udomitelj je obvezan najmanje jedanput godišnje, a na prijedlog Tima za udomiteljstvo i po potrebi češće, sudjelovati u edukacijama koje provodi nadležni Zavod udomitelja.

Članak 42.

Osobe koje pružaju uslugu udomiteljstva imaju pravo:

- na osobni dignitet i privatnost,
- biti uključeni kao ravnopravni članovi stručnog tima Zavoda,
- biti upoznati sa svim informacijama o korisniku koji dolazi u njihov dom i ranijem obiteljskom životu te za vrijeme trajanja brige o udomljenom korisniku,
- sudjelovati u izradi individualnog plana promjene i imati saznanja o ciljevima plana za udomljenog korisnika,
- na sigurnost članova vlastite obitelji,
- na stručnu pomoć u svladavanju poteškoća pri prijemu i odlasku djeteta koje je bilo smješteno u njihovu obitelj,
- biti upoznati sa svim postupcima vezanima uz njihovu ulogu udomitelja,
- na potporu u obavljanju udomiteljske djelatnosti kroz redovitu superviziju,
- na osposobljavanje i edukacije organizirane od strane Zavoda ili drugih pružatelja usluga,
- na pristup drugim oblicima potpore u brizi za dijete u njihovom domu, uključujući pravodobnu pomoć stručnih radnika Zavoda ili drugih pružatelja usluga,
- na evaluaciju i povratnu informaciju o njihovoj ulozi zamjenske obitelji.

Članak 43.

(1) Zavod ili drugi pružatelj socijalnih usluga planski priprema dijete koje se udomljuje i njegovu obitelj za skrb izvan vlastite obitelji, u skladu s njegovim individualnim planom promjene, osim u slučaju hitnog udomiteljstva, kada utvrđuje plan najkasnije u roku od osam dana od dana smještaja korisnika.

(2) Izbor udomiteljske obitelji mora odgovarati djetetovim potrebama.

(3) Zavod u suradnji s roditeljima/skrbnicima i djetetom prvenstveno bira udomitelja iz kruga srodnika ili drugih osoba bliskih djetetu, u njegovom mjestu prebivališta, uvijek kada je to moguće.

(4) Djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi na redovitom školovanju Zavod mora osigurati više vrsta usluga, u skladu s utvrđenim potrebama u individualnom planu promjene.

(5) Djeci s teškoćama u razvoju ili problemima u ponašanju udomitelj osigurava potrebnu skrb i omogućava pružanje specijaliziranih usluga kod drugih pružatelja usluga na temelju uputnica Zavoda korisnika.

(6) Stručni radnici Zavoda korisnika i udomitelj zajedno planiraju i pripremaju odlazak djeteta/mlade osobe iz udomiteljske obitelji radi povratka u vlastitu obitelj, radi posvojenja, za samostalan život, za smještaj u drugu udomiteljsku obitelj ili kod drugog pružatelja usluga smještaja, radi postepene prilagodbe na nove uvjete života.

Članak 46.

Udomiteljskoj obitelji i udomljenom korisniku usluge stručne potpore pružaju: Zavod korisnika, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, domovi socijalne skrbi, udruge i druge organizacije civilnog društva, vjerske zajednice i druge pravne i fizičke osobe, licencirane za pružanje socijalnih usluga patronaže, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja u obitelji i drugih usluga u obitelji i lokalnoj zajednici.

Članak 47.

(1) Ravnatelj i stručni radnici Zavoda obvezni su aktivno promicati razvoj udomiteljstva u skladu s utvrđenim potrebama na području županije i organizirati i provoditi osposobljavanje i edukacije za udomitelje.

(2) Svim zainteresiranim osobama za obavljanje udomiteljstva Tim za udomiteljstvo i drugi stručni radnici Zavoda obvezni su dati informacije o svrsi, uvjetima i načinu obavljanja udomiteljstva te pravima i obvezama udomitelja.

(3) Zavod udomitelja obvezan je za sve udomitelje na području županije najmanje jednom godišnje organizirati kraće edukacije, poticati i organizirati grupni rad za udomitelje, te pružati potporu njihovom organiziranju.

Članak 48.

(1) Zavod koji je uputio na smještaj korisnika obvezan je:

- u izradu individualnog plana promjene uključiti izabranog udomitelja te korisnika, članove Tima za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, roditelja, skrbnika te po potrebi i druge članove obitelji korisnika koja se udomljuje,
- upoznati udomiteljsku obitelj tijekom izrade individualnog plana promjene s osobinama korisnika koji će biti smješten, njegovim dotadašnjim životom, zdravstvenim stanjem i potrebama, problemima koji postoje i koji se mogu očekivati te s ciljevima koji se žele postići individualnim planom promjene,
- pravodobno osigurati udomitelju dokumente u svezi s prijavom boravišta i ostvarivanja zdravstvene zaštite korisnika,
- osigurati materijalnu potporu priznavanjem prava na novčane naknade udomitelju za dodatne troškove koje on ima za smještenog korisnika, a nisu pokriveni naknadom iz članka 38. ovoga Zakona,
- pratiti ispunjavanje obveza udomitelja utvrđenih individualnim planom promjena te redovito obilaziti udomiteljsku obitelj i kontaktirati s korisnikom.

(2) Ako na području županije svoje mjesne nadležnosti Zavod ne može naći odgovarajućeg udomitelja ili ako smještaj korisnika na tom području ne bi bio u njegovom interesu, Zavod će uputiti korisnika na smještaj kod udomitelja na području Zavoda najbliže županije.

(3) Zavod koji je smjestio korisnika u udomiteljsku obitelj izvan područja svoje mjesne nadležnosti, obavezan je dostaviti i Zavodu udomitelja rješenje o prizatom pravu na skrb izvan vlastite obitelji i uputnicu s individualnim planom promjene.

Članak 49.

(1) Zavod korisnika obavezan je postupati tako da se u svim slučajevima i na najbolji način ostvaruje najbolji interes korisnika i svrha udomiteljstva.

(2) Voditelj individualnog plana promjene udomljenog korisnika planira i predlaže odgovarajuće postupanje i stručnu pomoć korisniku te neposredno prati udomljenog korisnika u udomiteljskoj obitelji, uz pomoć članova stručnog tima.

(3) Individualni plan promjene korisnika sastavlja se u pisanom obliku i sadrži dobro planirane ciljeve, način praćenja i preispitivanja, rokove i nositelje aktivnosti kojima se ostvaruje svrha smještaja u udomiteljsku obitelj te ga je potrebno dopunjavati i po potrebi mijenjati, a najmanje jedanput godišnje.

(4) Nakon smještaja korisnika u udomiteljsku obitelj voditelj individualnog plana promjene za korisnika mora koordinirati provođenje plana u suradnji s Timom za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, korisnikom i njegovom obitelji, a po potrebi i s drugim pravnim i fizičkim osobama.

(5) Osobe iz stavka 4. ovoga članka sudjeluju u provedbi i praćenju individualnog plana promjene i po potrebi se sastaju, preispituju plan i utvrđuju nove ciljeve i buduće mjere za udomljenog korisnika, a najmanje svakih šest mjeseci.

(6) Stručni radnik Zavoda korisnika prati prilike udomljenog djeteta putem posjeta najmanje jedanput tjedno u prvom mjesecu smještaja, jedanput mjesečno nakon mjeseca smještaja te nadalje najmanje jedanput u tri mjeseca tijekom smještaja, putem razgovora u Zavodu udomitelja, posjeta školi i suradnjom s drugim pravnim i/ili fizičkim osobama koje sudjeluju u ostvarivanju njegovog individualnog plana promjene.

(7) Stručni radnik Zavoda korisnika prati prilike udomljene odrasle osobe putem posjeta najmanje jedanput u prvom mjesecu smještaja te nadalje najmanje jedanput u četiri mjeseca tijekom smještaja, a po potrebi i češće.

(8) Ako Zavod korisnika, Zavod udomitelja ili druge osobe iz stavka 4. ovoga članka utvrde da udomitelj postupa u suprotnosti s interesima udomljenog korisnika, Zavod korisnika obavezan je pokrenuti po službenoj dužnosti postupak za prestanak smještaja korisnika.

(9) Zavod udomitelja obavezan je pratiti obavljanje udomiteljstva i promjene u mreži udomitelja na području županije.

Članak 50.

(1) Zavod udomitelja i Zavod korisnika, nakon donošenja rješenja o prestanku prava na skrb izvan vlastite obitelji, zajednički pripremaju udomiteljsku obitelj za povratak korisnika u vlastitu obitelj ili za samostalan život.

(2) U slučaju da Zavod udomitelja i Zavod korisnika utvrde da je korisnika potrebno uputiti na smještaj u drugu udomiteljsku obitelj, sukladno promjenama u individualnom planu korisnika, zajedno s udomiteljem pripremaju korisnika na odlazak iz obitelji i prihvat u novoj udomiteljskoj obitelji.

(3) Ako je udomljenom korisniku nakon navršene 18. godine života, radi školovanja, potrebno osigurati ostanak na smještaju u udomiteljskoj obitelji, obveza je Zavoda udomitelja i Zavoda korisnika da zajedno s udomiteljem i udomljenim korisnikom preispitaju planirane ciljeve te da li je daljnji ostanak u udomiteljskoj obitelji u njegovom najboljem interesu.

(4) Mladim osobama na smještaju u udomiteljskim obiteljima Zavod korisnika obavezan je zajedno s udomiteljem pružiti potporu za uključivanje u samostalan život.

(5) Nakon prestanka smještaja u udomiteljskoj obitelji mladim osobama Zavod udomitelja i Zavod korisnika obvezni su osigurati praćenje i potporu, kao i kontakt s udomiteljskom obitelji i potporu za uključivanje u lokalnu zajednicu.

Članak 51.

(1) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja sudjeluje u procjeni potreba i razvoju mreže udomitelja u mreži javne socijalne službe, izboru i pripremi udomitelja, praćenju pružanja usluga i osposobljavanja udomitelja te daje stručnu pomoć, potporu i superviziju udomiteljima u županiji.

(2) Tim za udomiteljstvo obavlja sljedeće poslove:

- određuje prioritete i procjenjuje zajedno s udomiteljem resurse lokalne zajednice te pruža pomoć i potporu udomitelju u socijalnom uključivanju korisnika,
- provodi osposobljavanje udomitelja prije smještaja prvog korisnika i davanja dozvole za obavljanje udomiteljstva (licencije) u trajanju od 40 sati, utvrđuje motivaciju i provodi selekciju udomitelja,
- organizira i provodi redovitu godišnju edukaciju i povremene grupe potpore udomiteljima, a obvezno daje stručnu potporu udomitelju i provodi tematske edukacije tijekom prve godine obavljanja udomiteljstva,
- informira sve zainteresirane osobe o udomiteljstvu, surađuje s udrugama i drugim organizacijama civilnog društva, školama, sredstvima javnog informiranja i drugim ustanovama u promicanju udomiteljstva u zajednici i organiziranju edukacija za udomitelje,
- vodi registar udomitelja prema vrstama udomiteljstva, broju i vrsti korisnika, upisuje sve promjene i o tome jednom mjesečno šalje Ministarstvu izvješće,
- surađuje s mobilnim timovima stručnih radnika domova socijalne skrbi i drugih licenciranih pružatelja socijalnih usluga i osigurava njihovo sudjelovanje u provođenju edukacija za udomiteljstvo.

(3) Tim za udomiteljstvo Zavoda organizira SOS telefon za udomitelje i udomljene korisnike, u čijem radu sudjeluju organizacije civilnog društva i volonteri te stručni radnici Zavoda i drugih pružatelja socijalnih usluga.

(4) U promidžbi udomiteljstva, u suradnji s Timom za udomiteljstvo, sudjeluju organizacije civilnog društva kroz provođenje programa za udomitelje i udomljene korisnike, njihovu integraciju u zajednicu i sudjelovanjem u programima edukacija.

(5) U aktivnostima iz stavka 4. ovoga članka sudjeluju i volonteri sukladno uvjetima propisanim zakonom koji regulira volonterstvo, prema procjeni i uz suglasnost Tima za udomiteljstvo.

Članak 53.

(1) Dijete koje je udomljeno ima pravo:

- u skladu sa svojom dobi, biti informirano o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji, te biti pripremljeno na smještaj u udomiteljsku obitelj,
- sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na njegov život,
- primati kontinuiranu emocionalnu pomoć i potporu udomitelja usmjerenu na razumijevanje i prihvaćanje razloga trenutne ili trajne nemogućnosti njegovih roditelja da skrbe o njemu,
- na odnos privrženosti i emocionalne bliskosti s udomiteljima, kroz međusobnu povezanost s udomiteljskom obitelji, te drugim osobama važnim u njegovom životu,

- na odgoj, obrazovanje, razvijanje vještina, te profesionalno usmjerenja koje će ga pripremiti za kvalitetan život,
- na dostupnost usluga i programa potpore, uključujući dostupnost specijaliziranih edukacija za unapređenje znanja i vještina, kako bi mogao ostvariti svoje pune potencijale,
- na kontinuirana skrb, ljubav, prihvaćanje i poštovanje kao jedinstvenom ljudskom biću, te potporu u razvijanju vlastitog identiteta i povjerenja u vlastitu vrijednost,
- na privatnost i pristup službenim informacijama i dokumentaciji vezanoj za njegovu obitelj,
- na poštovanje dostojanstva i sigurnosti, te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja, i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja,
- na dostupnost usluga službi koje djeluju za dobrobit djeteta,
- na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji, ukoliko to nije u suprotnosti s njegovim najboljim interesom,
- biti informirano i pripremljeno na prestanak smještaja, uključujući savjetovanje i pomoć,
- na pritužbu voditelju njegovog individualnog plana promjene, timu za udomiteljstvo ili ravnatelju nadležnog Zavoda.

(2) Pri Zavodu udomitelja organizira se Vijeće udomljene djece i mladih na području županije, koje promiče njihove interese i prava na obiteljski život i uključivanje u zajednicu, a sastav i način rada Vijeća propisan je pravilnikom Zavoda.

(3) Odrasla osoba koja je udomljena ima pravo:

- biti informirana o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji i pripremljena na smještaj u udomiteljsku obitelj,
- na međusobnu povezanost s udomiteljskom obitelji te drugim osobama važnim u njezinom životu,
- na dostupnost usluga i programa potpore u lokalnoj zajednici,
- na kontinuirana skrb, prihvaćanje i poštovanje dostojanstva od strane udomitelja i članova udomiteljske obitelji,
- na sigurnost te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja,
- na privatnost i pristup osobnoj dokumentaciji te informacijama vezanim za vlastitu obitelj,
- na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji, ukoliko to nije u suprotnosti s njezinim najboljim interesom,

– na pritužbu voditelju njegovog individualnog plana promjene, timu za udomiteljstvo ili ravnatelju nadležnog Zavoda.

(4) Odrasla osoba koja je korisnik udomiteljstva ima pravo sudjelovati na zajedničkim sastancima odraslih korisnika, koji se za područje županije organiziraju najmanje dva puta godišnje u Zavodu udomitelja radi promicanja njihovih interesa i prava na uključivanje u zajednicu.

Članak 54.

(1) Zavod udomitelja provodi obvezno osposobljavanje i propisane edukacije udomitelja.

(2) Osposobljavanje za obavljanje udomiteljstva koje mora završiti udomitelj za djecu prije izdavanja dozvole (licencije) obuhvaća sljedeća područja:

- uloga i odgovornost udomitelja,
- odgojni postupci, načini odgoja i osnovne zadaće roditeljstva,
- životne krize i načini funkcioniranja obitelji,
- razvojne potrebe djeteta, odvajanje djeteta iz primarne obitelji i stvaranje bliskih veza,
- prava, interesi i dobrobit djeteta,
- grupa kao dinamički sustav i grupni rad,
- zaštita djece od zlostavljanja i zanemarivanja i prepoznavanje rizika,
- partnerski odnosi između pružatelja skrbi, pružatelja potpore udomiteljima i vlastite obitelji udomljenog djeteta,
- komunikacijske vještine u skrbi za djecu i mlade osobe i
- samoprocjena udomitelja.

(3) Osposobljavanje za obavljanje udomiteljstva koje mora završiti udomitelj za odrasle osobe prije izdavanja dozvole (licencije) obuhvaća sljedeća područja:

- uloga i odgovornost udomitelja,
- životne krize i načini funkcioniranja obitelji,
- metode poticanja i potpore, sposobnosti i vještine za samostalnu brigu o sebi odrasle osobe,
- komunikacijske vještine u skrbi za odraslu osobu,
- integracija odraslih udomljenih osoba u lokalnu sredinu,
- prepoznavanje i praćenje promjena vezanih uz proces starenja,

– partnerski odnosi između pružatelja skrbi, pružatelja potpore udomiteljima i vlastite obitelji udomljene odrasle osobe,

– samoprocjena udomitelja.

(4) Osim područja iz stavka 2. i 3. ovoga članka, program za osposobljavanje udomitelja za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sadrži i dodatna područja, propisana pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona.

(5) Udomitelj mora najmanje jedanput godišnje sudjelovati u propisanim edukacijama a prema procjeni stručnog tima i na dodatnim edukacijama.

(6) Obveza osposobljavanja i sudjelovanja u edukacijama iz stavka 5. ovoga članka odnosi se i na srodničkog udomitelja.

(7) Zavod organizira redovite godišnje edukacije u suradnji s udrugama udomitelja.

(8) Sadržaj i trajanje osposobljavanja i edukacija udomitelja i članova udomiteljske obitelji pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona propisuje ministar.

Članak 55.

(1) Ministarstvo vodi središnji registar udomitelja u Republici Hrvatskoj.

(2) Zavodi su obvezni voditi registar udomitelja i udomiteljskih obitelji i registar smještenih korisnika za područje županije svoje nadležnosti.

(3) Zavod vodi evidenciju izdanih dozvola (licencija) za udomiteljstvo te zbirne podatke iz evidencije za područje županije dostavlja Ministarstvu u središnji registar udomitelja.

(4) Sadržaj i način vođenja registara i evidencije iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona propisuje ministar.

Glava XIII. PRIZNANJA

Članak 56.

(1) Na prijedlog Nacionalnog socijalnog vijeća, svake godine na Međunarodni dan obitelji, u ime Republike Hrvatske ministar dodjeljuje priznanja udomiteljima za izuzetne uspjehe u obavljanju udomiteljstva.

(2) Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama javni poziv za prikupljanje inicijativa o kandidatima za natječaj za dodjelu godišnjih priznanja iz stavka 1. ovoga članka, upućen Zavodima, udrugama koje se bave udomiteljstvom, Vijećima udomljene djece i mladeži, korisnicima udomiteljstva i drugim zainteresiranim osobama.

(3) Priznanja se dodjeljuju u obliku povelje.

(4) O dodijeljenim priznanjima vodi se evidencija.

(5) Uvjete za dodjelu priznanja, postupak dodjele priznanja i način vođenja evidencije o dodijeljenim priznanjima, pravilnikom iz članka 21. ovoga Zakona propisuje ministar.

Članak 57.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja udomiteljstvo bez važeće dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva (članak 29. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udomitelj koja odbije primiti korisnika na smještaj bez valjanog razloga iako je sudjelovao u donošenju individualnog plana promjene korisnika i bio suglasan sa smještajem tog korisnika (članak 32. stavak 3. podstavak 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udomitelj ako primi na smještaj korisnika protivno normativima broja i vrste korisnika propisanim ovim Zakonom (članak 25. i 26.)

(4) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se udomitelj ako:

– socijalnom inspektor ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled, ili ne osigura uvjete za neometan rad, ili mu ne dostavi, ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale na njegov zahtjev u određenom roku, ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale,

– ne izvrši pravomoćno rješenje socijalnog inspektora,

– izvrši samovoljno premještanje korisnika iz objekta, za koji je pribavio rješenje nadležnog Zavoda, u drugi objekt za koji nije pribavio navedeno rješenje (članak 29. stavak 1.),

– ne pruža sve vrste usluga korisniku ili usluge ne pruža u opsegu navedenom u uputnici Zavoda, sukladno ugovornim obvezama iz udomiteljskog ugovora (članak 41. stavak 2. podstavak 5.),

– u određenom roku ne poduzme mjere utvrđene individualnim planom promjene korisnika (članak 41. stavak 3.),

– ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku i ne izvješćuje Zavod korisnika o svim važnim životnim okolnostima korisnika (članak 41. stavak 4. i 5.),

– onemogućava kontakte korisnika s vlastitom obitelji, drugim srodnicima te ostalim bliskim osobama i postupuje protivno individualnom planu promjene i odlukama nadležnih tijela (članak 41. stavak 6.),

- ne osigurava povjerljivost podataka i osobni integritet i dostojanstvo korisnika (članak 41. stavak 7.),
- ne sudjeluje u propisanim i obveznim edukacijama (članak 41. stavak 8.).